

Anmeldelser

Rediscovering geography - new relevance for science and society. Rediscovering geography committee, Board on earth sciences and resources, Commission on geosciences, environment, and resources, National research council. Washington, National research council, 1997. xiv, 234 s., ill., 24 cm. GBP 29,-.

Alle fag, og for så vidt også både personer og institutioner, må med mellemrum gøre status og lægge kursen for den kommende tid. I USA nedsatte National Research Council i 1993 en komité, der skulle vurdere Geografi-fagets status og muligheder, og den har nu barslet med en omfattende redegørelse. Bogen belyser fagets udvikling de seneste årtier, hvilke dele der har ekspanderet og hvorledes samarbejdet internt i dette brede fag og med andre fag har udviklet sig. Den gennemgår på godt 150 sider geografiens nye opgaver og emner, amerikanske geografers specifikke syn på sagerne - syntese og det rumlige perspektiv - endvidere fagets teknikker og bidrag til videnskabelig forståelse. Et kapitel behandler geografiens bidrag til beslutningstagning, og slutter med forslag til at styrke faget og anbefalinger til at forbedre geografisk forståelse, 'alfabetisme' (som modstykke til geografisk analfabetisme), samt styrkelse af geografiske institutioner (i bred forstand) på alle niveauer. Det fremgår af flere afsnit i værket, at der er sket et skift i fokuseringen hen imod to nye områder, GIS og 'environmental studies', her er der studentertilgang og her forventes de fleste nye stillingsopslag. På den anden side fremgår det indirekte, at de mere videnskabsfilosofiske sider af faget stort set ikke behandles, og de i teksten forekommende teoretikere der har væsentlige bud på for eksempel fagets ontologi, epistemologi og metodologi, alle er ikke-amerikanere (fx Giddens, Harvey, Gregory). Men ellers holder man fast ved kendte grundtemaer i geografin, som dynamikken i forholdet miljø-samfund, som fra flere sider fejlagtigt har været hånet som naturdeterminisme, samt det der kaldes 'distinctiveness of place', en forståelse for, hvad der i den virkelige verden skaber 'steders' egenart. Foruden selve fagudredningen, har bogen også mange interessante eksempler på konkrete opgaver og teknikker, som de fleste er indsat i teksten som boxe. Som en særlig oplysning kan det nævnes, at faget i USA har haft en stigning i studentertilgangen i perioden 1987-94 på 50 %. Bogen henvender sig nok mest til 'fagstrategier' og

folk med indflydelse på fagudviklingen på alle niveauer.
Rolf Guttesen

Companion encyclopedia of geography - the environment and human kind. I. Douglas, R. Huggett & M. Robinson. London, Routledge, 1996. xxviii, 1021 s., ill., 24 cm. GBP 95,-.

Denne omfattende artikelsamling kan ikke anmeldes på normal vis. Den består af ikke mindre end 45 artikler fordelt på 6 hovedafsnit, på mere end 1000 tætskrevne sider, hvoraf hele 50 udgør et stort og nyttigt index. Artiklerne, på nær tre, er skrevet af mere eller mindre kendte navne fra den engelsksprogede verden, hvor man fremdeles lever i salig uvidenhed om en verden udenfor. 1. del, "A differentiated world", er en lidt broget samling, både klima, biosfære samt sprog- og religionsgeografi behandles her. 2. del omhandler Jordens transformering som følge af væksten i den globale økonomi med artikler om demografi, økonomisk og "cultural" geografi. 3. del fortsætter dette tema med artikler om politisk geografi, urbanisering og environmentalisme. 4. del har titlen "A world of questions" og behandler en blanding af emner som vanligvis benævnes natur- og kulturgeografi, lige fra klimatiske og oceanografiske variationer til tredje verdens byer og livskvalitet. 5. del fokuserer mere på selve fagets udvikling set i sammenhæng med en forandret verden, og dette tema fortsættes i det sidste afsnit med fagets fremtid. Samlingen kunne næsten tages for at være et udmærket pensum til et af de første studieår, men dertil er artiklerne nok for avancerede, og kræver for megen forkundskab. Men for en kandidat er det en udmærket fornyelse af viden og problematisering af indholdet i de irrede hjernevindinger.

Rolf Guttesen

Bibliographia Cartographica; vol. 24. Red. L. Zögner. München, Saur, 1997. xviii, 372 s., 21 cm., DEM 168,-.

På sin vis er dette en del af en prisværdig serie. Det er et omfattende og træls job at udfærdige en sådan bibliografi - selv om der er en stor og nødvendig kreds af meddelere; godt fyrrer lande er direkte repræsenteret. Mange lande er altså ikke direkte repræsenterede. Derfor kan man være noget skeptisk m.h.t., hvor tæt nettet er, selv om der er godt 4100 bibliografiske poster. En vis skepsis er også